

Els invisibles

Andreu Farràs

Pau Farràs • Imma Santos

Gemma Varela • Andrea Vargas

edicions

62

Andreu Farràs
Pau Farràs, Imma Santos,
Gemma Varela i Andrea Vargas

Els invisibles

Les vides de 31 immigrants
a Catalunya

Edicions 62

Barcelona

© Andreu Farràs, Pau Farràs, Immaculada Santos,
Gemma Varela, Andrea Vargas, 2020

© de la fotografia del desplegable: Pepe Encinas

Primera edició: març del 2020

© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.
Diagonal, 662-664 – 08034 Barcelona
info@grup62.com
www.edicions62.cat

Compost a fotocomposició gama, s.l.
Travessera de les Corts, 55 - 08028 Barcelona

DIPÒSIT LEGAL: B. 4.662-2020

ISBN: 978-84-297-7846-5

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre té la qualificació de paper ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

TAULA

Porta d'entrada	9
Kahraman Bilal, <i>Síria</i>	13
Deepti Golani, <i>Índia</i>	27
Ikechukwu Odeja, <i>Nigèria</i>	45
Alexandra Ferreira, <i>Brasil</i>	63
Abdullah Khan, <i>Afganistan</i>	73
Sonia García, <i>Mèxic</i>	83
Lamine Bathily, <i>Senegal</i>	101
Lai Pan Wu, <i>Xina</i>	111
Pedro Vargas, <i>Equador</i>	127
Sifa Ademović Suljić, <i>Bòsnia</i>	139
Hassan Ouzannou, <i>Marroc</i>	151
Kel Kamoezze, <i>Brasil</i>	165
Farid El Ouazghari, <i>Marroc</i>	183
Komal Naz, <i>Pakistan</i>	195
Reina Isabel Orantes, <i>El Salvador</i>	207
Livan Herrera, <i>Cuba</i>	215
Anastasia Zhdan, <i>Rússia</i>	235
Ahmed Sagheer, <i>Pakistan</i>	247
Viktor Rom, <i>Veneçuela</i>	259
Simba Buholo, <i>Tanzània</i>	273
Horacio Blanco, <i>Regne Unit</i>	283
Gladys Rostan, <i>Uruguai</i>	299

Mahfoud Brahim Bena, <i>Algèria</i>	311
Margarita Flores, <i>Hondures</i>	325
Yaroslav Godebsky, <i>Ucràina</i>	335
Kaoutar Messali, <i>Marroc</i>	351
Gerardo Wistuba, <i>Xile</i>	363
Marlene Castromonte, <i>Perú</i>	381
Peter Bizzard, <i>Regne Unit</i>	395
David Biyong, <i>Camerun</i>	409
Lagarder Danciu, <i>Romania</i>	427
Agraïments	435
Els visibles	437

KAHRAMAN BILAL

Síria, 1997

*«Hi ha persones de setanta anys que no han viscut
el que jo he viscut en els darrers tres anys»*

No m'agrada que em diguin que soc irregular. Algú que vol salvar la vida no pot ser irregular. No entenc què vol dir que una persona no està en situació regular. Jo he hagut de marxar de casa perquè la guerra no em matés com al meu germà, i ara m'he d'empassar cues, traves i impediments per poder viure i treballar.

Com podem dir que és irregular algú que surt de casa seva per buscar a fora el menjar que no troba al seu país? Podem dir que és irregular algú que surt del seu país per salvar la seva vida o la de la seva família? Algú que ha hagut de decidir si morir o marxar?

Mentre no podia treballar, no he parat de fer-me preguntes. Algú d'El Salvador o d'Honduras que no vol pagar a la màfia i marxa del seu país és irregular? No, en tot cas ho haurien de ser aquells que roben els drets a aquesta pobra gent. Tornem a la pregunta sobre què és regular i què és irregular. Hi ha lleis per determinar-ho, però qui les ha fet, aquestes lleis? Si les lleis no serveixen per fer la vida millor, s'han de canviar per no ser-ne esclaus.

I jo no vull ser esclau. Soc en Kahraman Bilal, vaig sortir de Síria fa set anys i només vull treballar.

La guerra

No vam saber ni d'on va venir aquella bomba, si d'un tanc o d'un avió. Com podíem saber-ho, si es tractava d'una guerra? És el que tenen les guerres, que les bales i les bombes van i venen. Tot i que havia començat un any enrere, els trets i les explosions van tardar a arribar a la ciutat, però quan ho van fer, vam veure clar que no era el nostre lloc i el pare va decidir que tornéssim al poble, on

creia que estaríem segurs. Al meu germà una bomba el va matar abans de sortir de la ciutat. Tenia vint-i-tres anys. S'havia quedat a Alep per ajudar els meus pares amb la mudança, aquesta va ser la raó per la qual va morir.

Ell era el gran de sis germans; havíem viscut a Alep des del 2000, quan jo tot just acabava de fer cinc anys i començava a l'escola. El pare havia estat pagès tota la vida i recordo que vivíem bé, en una casa de dues plantes, amb cavalls i altres bèsties i camps enormes on conreava blat per fer farina i olives per produir oli. Sovint ens deia que va voler marxar a la ciutat perquè estudiéssim, perquè no volia que heretéssim la seva vida, sempre al camp, sempre a la terra. Volia que avancéssim, que fóssim metges, advocats, professors, que tinguéssim una vida millor que la seva.

Per això crec que va ser tan dur per a ell quan ens va ajuntar a tots, ens va mirar als ulls un a un i ens va dir per última vegada que la il·lusió de la seva vida era poder veure com ens graduàvem a la universitat, però que la vida s'havia posat massa difícil.

Fins a l'arribada de la guerra, les coses eren senzilles, a Síria. Viure era barat i la seguretat era màxima; podies sortir a la nit sense por i els nens jugaven al carrer sense que els pares tinguessin por de les drogues o les bandes. A Alep no hi havia res de tot això. Gairebé no es veia pobresa, els meus dos germans grans van trobar feina sense problemes i els petits, jo entre ells, estudiàvem a l'escola mentre la mare ens cuidava.

Vaig començar el batxillerat i el vaig acabar. Seguíem el pla del nostre pare fins que vam haver de deixar-ho córrer. Just quan estava a punt d'entrar a la universitat, va arribar la guerra. Aleshores els meus pares van decidir que ja no ens hi podíem quedar. I poc després una explosió va matar el meu germà.

De la universitat només en vaig treure el carnet d'estudiant. No vaig ni trepitjar les classes.

Turquia era una sortida, ho sabíem, perquè hi podríem reprendre els estudis. Aleshores creiem que la guerra duraria dos anys com a màxim i que després podríem tornar a Síria i recuperar les nostres vides. Un sempre pensa que les coses aniran millor del que realment acaben anant. Quan els meus germans i jo vam creuar la frontera, el 2013, ens va costar poc començar a treballar i

des d'allà enviàvem diners als pares. Cal entendre que una guerra fa pujar els preus una barbaritat: el que abans costava un euro, ara en costava deu, per entendre'ns, així que a Síria necessitaven els nostres diners. Tots els germans havíem marxat del país, però la meva germana s'havia quedat amb els pares, ja que era massa jove —tenia setze anys— i el pare no la veia preparada. Encara avui segueix al poble.

A banda d'enviar diners als pares, a poc a poc ens vam adonar que havíem de guardar alguna cosa per a nosaltres, ja que si volíem estudiar, Turquia no era el lloc on fer-ho. Si volíem trobar alguna cosa millor, havíem de sortir del país. Vam decidir que Grècia seria la nostra destinació. Un dels meus germans i jo vam pujar a una barqueta de plàstic per arribar-hi. Era la primera vegada que vèiem el mar i va ser duríssim. L'aigua estava tan freda com ho pot estar un 10 de març, era de nit i compartíem amb quaranta persones un bot que estava preparat per dur-ne quinze com a màxim.

A Alep hi havia algun llac, però res com el mar, res com allò. Teníem molta, moltíssima por. Sota nostre no es veia res, sabíem que en aquell moment la línia entre viure i morir era finíssima ja que si quèiem o la barca s'enfonsava ens ofegariem o ens congelariem. La nostra esperança era que la policia s'adonés que hi havia un vaixell perdut al mar i ens vingués a rescatar. Vam tenir sort. Dues hores i mitja després d'haver deixat la costa turca, va aparèixer la guàrdia costanera.

Els agents ens van dur a una illa anomenada Lesbos, al camp de refugiats de Moria. Era el final de l'hivern del 2016, una època de moltíssimes vagues en què es discutia molt sobre si obrir o tancar la frontera, i Grècia va anar acumulant més i més persones que fugíem de la guerra. [La tardor del 2015 havia marcat el rècord d'arribades a Grècia, amb dues-centes mil el mes d'octubre, segons la Comissió Europea.] Moria estava pensat per acollir dues mil persones i sempre vam ser-ne el triple, tot i que afortunadament només vam passar-hi dues setmanes. Des d'allà, mon germà, un parell d'amics i jo vam arribar a Atenes, la capital grega, on sí que vam quedar atrapats. Vivíem en una tenda de campanya a la

vora del port. El nostre objectiu era arribar a un camp al nord de Tessalònica (prop de la frontera amb Macedònia), on hi havia un amic meu que ens havia dit que s'hi estava bé. A més, la Unió Europea celebrava aleshores una reunió per comptabilitzar els refugiats que érem a Grècia i distribuir-los arreu del continent. Es repartien quotes per a cada país amb l'objectiu de regularitzar l'arribada dels refugiats, i aquesta era la nostra esperança: poder sortir de Grècia.

Sense el meu peu dret

Un any després, durant el maig del 2017, em vaig despertar en un hospital sense un peu. Vaig voler sortir del llit, i quan vaig alçar-me vaig notar que no podia, que alguna cosa fallava. La cama acabava abans del que hauria hagut d'acabar.

No recordo gaire res. Tessalònica ja s'havia convertit en casa nostra i sabíem que érem als llistats per sortir del país. Només ens faltava conèixer la destinació. Jo havia de canviar el document d'identitat que el Govern grec ens havia donat i m'havia de traslladar a un poble del nord de Grècia. Anàvem en un bus especialitzat en el trasllat entre camps dels refugiats, però el conductor es va distreure i vam xocar frontalment amb un camió. Tot i que anava a la part davantera del vehicle, vaig salvar la vida, però les destrosses em van deixar inconscient i sense el peu dret.

La ferida era enorme i ràpidament va agafar mal color. Vam estar diverses setmanes entre Tessalònica i Atenes i cap metge em va atendre en condicions, tot i que el que em quedava de peu estava en una situació molt dolenta. Només havia anat als centres d'atenció dels camps, on les infermeres i les auxiliars em netejaven com podien, però sense cap garantia de poder sobreviure.

En paral·lel, ens van trucar les organitzacions d'ajuda dient-nos que ja teníem visat i que podíem anar a Espanya, que allà teníem les portes obertes.

No era una mala notícia, però tampoc la que esperàvem. Jo volia anar a Alemanya perquè hi tinc un germà i perquè sabia que la sanitat era millor que l'espanyola. La cama em feia patir.

L'avió ens va dur a Madrid, a mi i al meu germà, i d'allà ens van traslladar a Múrcia, on per fi vaig poder veure un metge. No va donar gaire importància a la meva ferida, tot i que jo ja sabia que hi havia infeccions greus. Seguia tenint por. És per això que el meu germà i jo vam decidir anar a Alemanya a visitar el nostre altre germà i no va ser fins aleshores que em van atendre bé.

Va ser prop de Dortmund i jo encara anava amb crosses i sense pròtesi. Em van dir que, efectivament, tenia una infecció greu i que necessitava passar un mes a l'hospital per estabilitzar-me. Era una ferida oberta i infectada, i si la infecció hagués arribat a la circulació m'hauria matat. Així m'ho van dir, i els crec. Si m'hagués quedat a Múrcia, el meu viatge hauria acabat. Fugir a Alemanya em va salvar la vida.

El problema és que el programa de reeducació no està preparat per casos com el meu. No podia quedar-me a Alemanya i havia de tornar a Espanya. No pots escollir, t'obliguen a anar a un país. L'únic que podia triar, després d'uns quants tràmits, era el lloc on volia anar del país que m'havia tocat. Per això vaig escollir Barcelona, com el meu germà.

Sense cap paper

Si ets un refugiat, l'arribada a un aeroport no és una situació senzilla de viure o fàcil d'explicar. Surts de l'avió i saps que no tens cap lloc on anar, que tampoc hi ha ningú que t'esperï, ni ningú que et conegui, vaja. Qui em va cridar pel meu nom va ser la policia. «Ensenya'ns els papers», em van dir, però jo no tenia res. Anava amb un full que deia que havia de volar d'Alemanya a Espanya, però no era ni un passaport, ni un visat ni res, i tenia poca validesa, segons em van explicar. Em van registrar i em van prendre les empremtes digitals. Al principi em vaig alegrar de trobar uns representants de l'autoritat, però quan els vaig preguntar on havia o podia anar, només em van donar l'adreça d'un centre on l'endemà demanaria el certificat d'asil. Era com si no em donessin res.

La bona sort havia fet que el meu germà s'estigués amb una família d'acollida alemanya que residia a Barcelona, i aquesta gent

coneixia l'Alfonso de Migrastudium, un servei jesuïta d'acollida i ajuda als immigrants. Migrastudium pertany a una xarxa de centres i famílies que acullen nousvinguts durant una temporada i els faciliten una rampa de sortida cap a l'autonomia. Cada família acull el migrant durant unes quantes setmanes o mesos, períodes no gaire llargs, i així té temps per estudiar o formar-se sense preocupar-se de tenir un lloc on viure.

Jo no tenia ni permís de residència ni de treball, i aquesta era la prioritat. Això no treu que hauria pogut trobar feina com a irregular, perquè he descobert que hi ha moltíssima gent que treballa sense papers, cobrant cinc-cents euros quan n'haurien de cobrar mil. No em convenia estar així i per això la meva primera lluita, que encara segueix, és la dels papers. La maleïda situació «regular». Però a banda dels sous, la situació i la protecció, encara existeix un altre problema més gran: quin llogater et deixarà el seu pis per viure-hi si no pots mostrar-li un contracte de treball? Què pensarà de tu?

Era el maig del 2018, fins al mes d'octubre cap organització em va facilitar la forma d'obtenir papers. Fins al febrer del 2019 no he obtingut el permís de treball, aquest paper vermell que té una validesa de sis mesos. Així de lentes van les coses. Ja et pots imaginar què he fet durant el temps que no he tingut feina, sense ningú que m'ofereís cap ajuda. Hi ha un programa de l'Ajuntament de Barcelona anomenat Nausica que posa a disposició ajudes i casa una vegada acaba el suport del Govern espanyol, però jo ja no hi puc optar, perquè vaig marxar de Múrcia a Alemanya. Haver marxat d'Espanya, encara que sigui per curar-me el peu o per salvar la vida, em priva de tenir drets de refugiat. Donen per entès que he sortit del programa, que no m'interessa, i que no em poden donar cap permís de feina o residència.

Començo de zero. Ara em trobo que he d'iniciar el procés de nou. Ja no compta el temps que vaig passar a Grècia, mentre esperava. Per això he hagut de demanar asil, tot i venir com a refugiat, i per això m'han donat la targeta vermella del permís de treball i de residència que després hauré d'anar renovant. És tan feixuc com sona, i m'afecta tant com qualsevol es pot imaginar. Pensa el que és això per a algú que ha fugit del seu país perquè està en guerra. No sé com s'ha de fer, però és evident que cal arreglar-ho.

Entretant, he tingut oportunitat de treballar, però totes les feines que m'ofereixen tenen una exigència física: cambrer, cuiner..., coses així, i jo no puc estar més d'una hora dret, perquè em fa molt mal allà on ara porto la pròtesi. I com que trobar feina davant d'un ordinador és impossible si no has acabat estudis universitaris, la meua vida es va complicant i el meu estat d'ànim també. He tingut moments molt i molt baixos. No puc canviar el passat, però en alguns moments he pensat que no valia la pena res, m'he sentit fart d'aquesta vida. Encara ara hi penso, de vegades: visc per a res, de classe de castellà a casa i de casa a classe. No soc un robot. Per què m'ha creat Déu?

Les coses que m'han passat en tres anys li haurien de passar a la gent repartides en setanta anys. He viscut més en aquest temps que molts que ja en tenen setanta!

Però un grapat de converses amb gent intel·ligent m'han ajudat a canviar. Gràcies a elles, veig que ara tinc una bona oportunitat per estudiar i vull fer-ho. Ara mateix, el meu somni és estudiar ortopèdia. Tant de bo trobi com pagar els estudis, però com a mínim tinc un objectiu, que és el que em faltava. Descobrir l'ortopèdia va ser com tenir un nou somni ara que ja no podia ser advocat, i quan tens una raó per viure, t'esforces per fer-ho bé. Estudiaré.

L'enyorança i l'esperança

Ara estic en una bona posició, visc en un pis amb tres persones més, una de Gàmbia i les altres dues de Sierra Leone. En menys d'un any he après castellà. Vaig començar tan bon punt vaig arribar a Barcelona, perquè la família alemanya que em va acollir em va conscienciar de la importància de la llengua i em va deixar estudiar per internet. Després, Migrastudium em va apuntar a un nivell A1 i quan va arribar l'estiu vaig fer classes particulars amb una voluntària de la xarxa. Ara ja soc capaç de parlar-lo bé i només em falta obtenir algun certificat oficial; per això vaig a l'Escola Oficial d'Idiomes de Drassanes. L'anglès el vaig aprendre colant-me a les classes per a nens dels camps de refugiats grecs i vaig acabar tenint un nivell que em permetia entendre'm amb tothom.

Amb tot, les llengües ja no són la meva prioritat. Tinc moltes ganes d'aprendre ortopèdia, trobar feina d'això i, sobretot, d'ajudar la gent. Hi ha molta gent a Síria i a molts altres llocs que ha perdut peus o cames. Sé què se sent quan no pots caminar perquè et falta un peu, ho he viscut i fa mal. I també sé què és poder-te aixecar de la cadira de rodes després de molt de temps, què és aprendre a caminar amb pròtesi, què significa tornar a pujar escales... Sentir això em va dur a voler ajudar els altres. Crec que és pura humanitat.

Vull practicar a Barcelona, aprendre de la gent que té més experiència i que em pot ensenyar, però quan passin els anys tinc al cap tornar al meu país, quan estigui més estable. Barcelona m'agrada, el problema no és aquest, però quan tingui experiència m'agradaria tornar a Síria, tot i que tampoc tinc gaire clar si hi viuré tota la vida. Vaig sortir d'allà amb divuit anys, des d'aleshores no he tingut estabilitat enlloc i no sé si en vull tenir a Síria. Vull passar-m'hi un o dos anys, però potser no em resulta senzill tornar a casa i quedar-m'hi. N'he sortit per obligació, no per gust, i no sé si potser m'aniria millor treballar en altres llocs del món on també hi ha hagut guerres i fa falta un ortopedista. M'he adonat que voltar m'ha agradat i que no vull viure el que em queda de vida en un únic lloc.

No és que no vulgui estar amb els meus pares, perquè els enyoro i cada dues o tres setmanes parlo amb ells. Allà hi ha molt mala connexió a internet i amb prou feines fem alguna trucada de veu o intercanviem missatges, res de vídeos, ja que és impossible. Estan bé, el problema és que viuen a Afrin, un territori amb assentaments kurds, on, a principis del 2018, va entrar Turquia i els seus aliats de l'Exèrcit Lliure Sirià. Abans, el 2012, les forces governamentals havien ocupat la ciutat i després s'hi havien fet fortes les Unitats de Protecció Popular. Els turcs, però, ens van bombardejar sense que importés que Afrin sempre hagués estat un territori kurd contrari a Al-Assad. Als àrabs de l'Exèrcit Lliure no els agradem, els kurds, i a Turquia tampoc. Utilitzen la guerra per atacar-nos. Després dels bombardejos, van entrar a casa del meu pare i van agafar el que van voler: antenes de televisió, menjar, el que van trobar de valor. Solen tractar-nos malament. Anaven armats, deien que els kurds som

terroristes i amb això ja tenen l'excusa, però no hi ha terrorisme: el març del 2019, els kurds van derrotar definitivament l'Estat Islàmic amb l'ajuda de l'Exèrcit dels Estats Units.

No obstant, els turcs i els àrabs [Kahraman es refereix als sirians rebels com a *àrabs*; els kurds no tenen origen àrab, sinó meda] han ocupat la part de Síria que han pogut, i el meu poble és en aquesta part. En aquestes condicions no hi puc tornar, però la meva família és més valenta. Els meus pares no poden ni volen sortir de casa. És la seva terra, casa seva, i no volen deixar-la enrere perquè l'ocupin uns estranys. És l'orgull del poble kurd.

El Kurdistan és un poble dividit en quatre estats: Síria, Turquia, l'Iran i l'Iraq, i sense estat propi però amb una llarga història. Jo em sento part d'aquest poble, és clar. Els kurds només volem els nostres drets: aquesta part del país on som majoria, poder aprendre la nostra llengua a l'escola, poder ballar els nostres balls, poder posar-nos els nostres vestits tradicionals, poder tenir llibres d'història del nostre poble a casa. I tot això avui està prohibit. A Síria tenir un llibre de la història kurda et pot comportar ser considerat un terrorista. Mentre vaig viure a Síria només vaig poder parlar i llegir en àrab: no sé escriure o llegir en kurd, tot i que el sé parlar perquè a casa és el que parlàvem.

A Turquia és una mica diferent, tot i que considera que el Partit dels Treballadors del Kurdistan és una organització terrorista. Més o menys des de l'any 2000, els kurds de Turquia poden estudiar i mirar canals de televisió i diaris en llengua kurda. A l'Iraq la situació és pràcticament d'independència. A l'Iran i Síria no hi ha res de tot això. Som els més trepitjats.

Alguna vegada em pregunten si hi ha alguna similitud entre els kurds i el poble català. La veritat és que no havia sentit a parlar mai dels catalans, però quan vaig aprendre el que ha passat al país des del 1939 vaig veure el lligam amb els kurds. He conegut gent que ha après català gràcies a les lliçons de l'avi a casa, i nosaltres ho fem igual avui! Crec que els kurds arribarem a un punt similar al dels catalans, amb la diferència que nosaltres tenim un exèrcit i lluitem, però perquè no tenim més remei. Estem envoltats de països que ens volen matar. Cada cop que hem aixecat el cap ens l'han tallat. El 1988 Saddam Hussein va matar cinc mil kurds en un sol dia de

bombardejos amb armes químiques a Halabja. Volia un genocidi. No hi va haver misericòrdia, només odi. Van morir més de cinquanta mil persones per culpa seva i el poble kurd recorda aquestes derrotes.

Amb tot, no recordo que la lluita afectés especialment la meua infància. Al poble teníem una casa molt gran, molt maca. Per al meu pare, el poble era un indret magnífic. L'única raó per la qual va voler marxar va ser per la voluntat que els seus fills no haguessin de treballar tota la vida al camp com havia hagut de fer ell. Per això vam marxar a la ciutat, per això vam arribar a Alep.

Viure a la ciutat també va ser senzill: recordo l'escola amb afecte i recordo que volia ser advocat des de cinquè. Imagina haver somniat estudiar a la universitat durant anys i que una guerra et deixi sense esperança. Tenia el carnet d'estudiant a la mà, però no vaig poder anar ni a una sola classe. La guerra havia començat el 2011 en el que s'anomenava la Primavera Àrab. Un grup d'adolescents va ser detingut i torturat a Daraa, i així es va encendre la metxa del que acabaria essent una guerra de tot el país que va arribar a Alep un any després, justament quan havia de començar el primer curs. Va ser aleshores quan vam fugir del país.

La poca germanor dels àrabs

El somni que teníem els meus germans i jo, ja ho he dit, era Europa. Esperava arribar a un país on pogués tenir la residència assegurada i poder estudiar tranquil·lament, però em vaig trobar en camps de refugiats a Grècia amb pèssimes condicions i on jo no importava a ningú.

He patit dies, setmanes i mesos, i encara em forço a mirar el costat positiu de les coses, però l'únic que puc celebrar és que no he mort. O que no dormo al carrer. I si no he mort i no dormo al carrer és perquè he trobat bones persones a Catalunya i a Alemanya, no perquè hi hagi bones lleis o bons països.

Però no és només Europa. Hi ha països musulmans, per exemple els de la península Aràbiga, que han dit que no volien ni un sol musulmà. No és que jo volgués anar-hi, perquè la meua cultura no

és àrab, i Síria s'assembla més a Europa que als països àrabs o del nord de l'Àfrica, però és inadmissible tractar així un germà. Soc musulmà i, segons la meva religió, quan un veí no té menjar, tu no hauries ni de poder dormir; has de donar una part del teu pa al germà que passa gana. Quina mena de germans són aquests àrabs que no ens volen al seu país? On és aquesta germanor?

Hi ha massa polítics que utilitzen les migracions com una amenaça. Com pots demanar fronteres més estrictes? Només has de mirar de quins països venen els migrants per entendre que les causes del seu moviment venen de molt lluny i assenyalen Europa. Haurien de fixar-se en la colonització africana de fa més de cent anys, en la riquesa que tenien i han deixat de tenir i en els mandataris que hi ha hagut. Ells no necessiten ajuda de ningú, només que els deixin en pau: quan deixin de vendre'ls armes i de prendre'ls el que tenen, estaran tranquils.

De vegades em plantegen què passaria si la situació fos a l'inrevés i fossin els alemanys o els espanyols els que anessin a Síria. No sé què passaria avui, però durant la Primera Guerra Mundial, quan els grecs van venir o quan els iraquians van fugir de les dues invasions dels Estats Units i van arribar a casa nostra, no vam demanar papers a ningú. Per favor: era gent que fugia de l'horror del seu país, deixa-la treballar i quan acabi la guerra ja hi tornaran. Com havíem de posar barreres davant d'aquestes situacions?

Història recollida per Pau Farràs